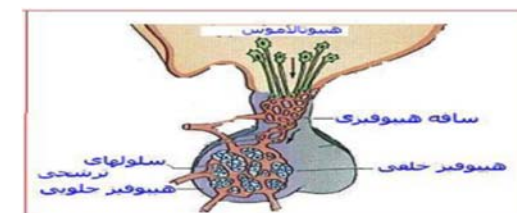


هیپوفیز چیست؟

هیپوفیز غده کوچکی است که در زیر مغز و در درون حفره استخوانی به اسم استخوان شب پره قرار گرفته است. ۶/۰ گرم وزن دارد از دو بخش قدامی (جلویی) و خلفی (پسین) تشکیل شده است.

غده هیپوفیز در ذخیره سازی و ترشح برخی از هورمونهای حیاتی بدن دخالت دارد. مثل محرک تیروئید و هورمون رشد، هورمون ضدادراری، هورمون اکسی توسین که در انقباض ماهیچه های رحم و تحریک ترشح شیر از غدد شیری و هورمونهای محرک جنسی دخالت دارد.



تومور هیپوفیز چیست؟ تومورهای هیپوفیز ۲ دسته اند: دسته ی اول قابلیت ترشح هورمون دارند و دسته ی دیگر بدون قابلیت ترشح هورمون هستند. تومور هیپوفیز رشد غیر طبیعی در غده هیپوفیز است که باعث فعالیت بیش از معمول این غده و بروز علائم اختلالات هورمونی می گردد. ممکن است خوش خیم و بدخیم باشد ولی حتی در صورت بدخیم بودن نیز این تومورها به ندرت به سایر نواحی بدن گسترش می یابند. این تومورها در هر دو جنس شایع ولی در سنین ۵۵ تا ۸۵ سال شایعترند.

این تومور سومین تومور شایع مغزی پس از گلیوما و مننژیوما است.

علائم بیماری: تاری دید، دوبینی. افتادگی پلک، سردرد، تهوع، استفراغ، تشنج، آبریزش بینی، تشنگی بیش از حد، تغییرات قاعدگی، افزایش وزن، عقب افتادگی رشد یا رشد بیش از حد در کودکان، افت قندخون، فشارخون پایین، عدم باروری در مردان، افزایش سایز دست و پاها و تغییر چهره.

علل بیماری: ناشناخته است ولی برخی از انواع آنها ممکن است ناشی از عوامل ژنتیک باشد.

تشخیص: آزمایش مایع مغزی نخاعی و خون، رادیوگرافی و CT SCAN. MRI مغز، آنژیوگرافی مغز و بررسی های بینایی

درمان: شامل جراحی و برداشتن تومور، اشعه درمانی، هورمون درمانی یا ترکیبی از سه درمان می باشد.

مراقبت های قبل از جراحی

⇒ موهای ناحیه عمل قبل از جراحی تراشیده می شود. بعد از تراشیدن موها سرخود را با کلاه یا روسری بپوشانید تا هم گرم بماند و هم اضطراب کمتری داشته باشید. البته بنابر مقررات بیمارستان ممکن است تراشیدن مو در اطاق عمل انجام شود

⇒ برای اینکه خواب راحتی قبل از عمل داشته باشید، شب قبل از عمل حمام کنید. شیر بنوشید و از مصرف مایعات سرشار از کافئین، قهوه، چای، کره و استعمال دخانیات بپرهیزید.

⇒ سعی کنید زود بخواهید.

⇒ دوروش جراحی به صلاح دید پزشک وجود دارد: از طریق بینی، از طریق سر

⇒ در صورت داشتن اضطراب با پرستار خود صحبت نمایید، صحبت و بیان آنچه سبب نگرانی شما شده تا حد قابل توجهی در کاهش اضطراب شما سودمند است.

⇒ شام سوپ ساده و بدون حبوبات بخورید.

⇒ شب قبل از جراحی به شما ملین داده می شود تا روده ها تخلیه شده و پس از جراحی یبوست شما را آزار ندهد.

⇒ قبل از رفتن به اتاق عمل مثانه خود را خالی کنید.

⇒ در اتاق عمل و پس از بیهوشی لوله ای در مجرای تنفسی شما قرار داده می شود که پس از هوش آمدن توسط پزشک خارج می شود.

⇒ در صورت جراحی از طریق بینی موها با کمک قیچی ظریف کوتاه شود. از ۲۴ ساعت قبل از عمل پماد تتراسیکلین یک درصد هر ۴ ساعت یکبار داخل مجرای بینی بمالید تا آلودگی میکروسکوپی مسیر جراحی کاهش یابد.

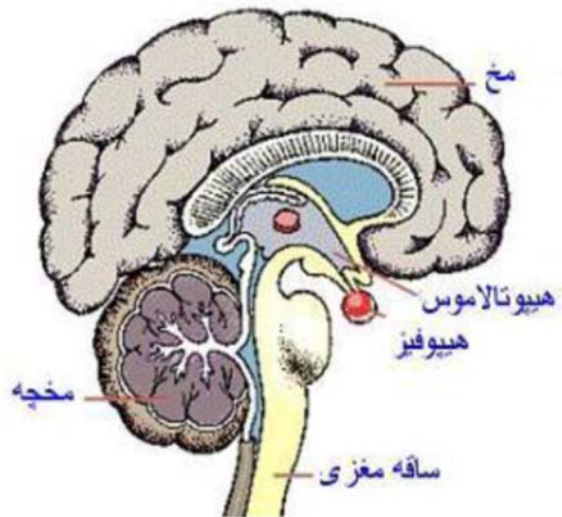
⇒ پس از جراحی از طریق بینی، یک پانسمان نسبتاً حجیم روی حفره های بینی دارید و باید از سرفه و عطسه شدید اجتناب نمایید.

مراقبت های بعد از عمل

• ورم اطراف چشم از عوارض شایع جراحی داخل جمجمه است. گاهی اوقات به علت ورم پلک ها و چشم ها تا چند روز پس از عمل باز نمی شوند. جهت کاهش ورم باید تا دو هفته پس از جراحی سر تخت بیمار بالا باشد. استفاده از کمپرس سرد سبک روی چشم ها می تواند کمک کننده باشد.

مراقبت در منزل

تومور هیپوفیز



- * بیمار ممکن است بیقرار باشد و تغییرات خلقی به صورت افسردگی، سرخوشی، بدبینی و اضطراب شدید نشان دهد. خانواده و دوستان نقش حمایتی دارند و باید به بیمار فرصت داد تا حرف بزند و احساسات و نگرانی خود را بیان کند.
- * زمان وعده غذایی طوری تنظیم شود که به علت درد یا مشکلات ناشی از درمان کمتر در رنج باشد.
- * حضور خانواده و دوستان می تواند سبب دلگرمی و کاهش اضطراب بیمار باشد و اختلال خواب وی را تا حدودی بهبود بخشد. سپری کردن ساعاتی با بیمار، صحبت و گفتگو باعث می شود که ترس و اضطراب و نگرانی کمتر و شب ها بیمار راحتتر بخوابد.
- * پس از جراحی معمولاً بیمار به صداها حساس می شود؛ بنابراین لازم است محیط آرام و بی صدایی برای جلوگیری از تحریک به وجود آید.
- * مواردی چون خونریزی از محل جراحی، تب ولرز و درد عضلانی، قرمزی و حساسیت، تورم محل جراحی، بوی بد، و سردرد، ترشح از بینی و عود هریک از علائم بیماری، سریعاً به پزشک گزارش شود.

- یکی از عوارض مهم و شایع جراحی تومور هیپوفیز عارضه ای به نام دیابت بی مزه است که در آن ادرار رقیق با حجم زیاد دفع می شود که ارتباطی با میزان مایعات مصرفی ندارد یعنی با محدود کردن مایعات، مقدار ادرار کم نمی شود. به علت دفع ادرار فراوان بیمار احساس تشنگی می کند و نیاز دارد مایعات فراوان بنوشد. برای کنترل این عارضه دارو تجویز می شود. این عارضه معمولاً گذرا می باشد و طی چند روز پس از عمل بهبود می یابد. ولی گاهی به طور دائمی باقی می ماند و برای درمان نیاز به مصرف دارو و اسپری DDAVP طبق نظر پزشک خواهید داشت.
- اسپری DDAVP در افرادی که از طریق بینی جراحی شده اند باید در داخل دهان استفاده شود.
- از بخور سرد در اتاق استفاده نمایید و با سرم شستشوی گرم دهانشویه نمایید.
- از دمیدن یا بادکردن بینی و هر فعالیتی که فشار داخل جمجمه را افزایش می دهد، همچنین زور زدن هنگام ادرار کردن یا اجابت مزاج خودداری نمایید.
- در صورت کم یا زیاد شدن ادرار، تشنگی زیاد، خواب آلودگی، تغییر بینایی، ترشح زرد رنگ و خونی از گوش و بینی حتماً به پرستار و پزشک اطلاع دهید.
- مزه شوری در دهان ممکن است به علت نشت مایع مغزی نخاعی در حلق باشد. بنابر این حتماً پرستار و پزشک خود را مطلع سازید.
- به طور کلی محدودیت رژیم غذایی خاصی نیاز ندارد. جهت جلوگیری از یبوست، غذاهای حاوی فیبر فراوان و میوه و سبزیجات مصرف نمایید.